

ЦАРЬТЪ НА ЗЛАТНАТА РЪКА

(Продължение от миналия брой)

— Моля ти се, не прави това, — каза Глюкът. Аз не мога да остана повече тука, ако тѣ дойдат. Тѣ ще ме убият.

— Добре, — каза малкото човѣче. Колко мога да постоя?

— До като сготвя яденето, — отвърна Глюкът. То е почти готово.

Тогава джуджето влѣзе въ кухнята и седна до огъня.

— Тука ще се изсушите много скоро, каза Глюкът и започна да гледа гостбата.

Но малкият човѣк не можеше да се изсуши. Водата падаше отъ него върху огъня и го загасваше. Огънятъ почна да става много черенъ, като че ли водата го изкарваше вънъ отъ огнището.

Известно време Глюкът пазѣше водата, която течеше на дълги сребърни рѣкчици по пода, но най-после той каза:

— Моля ви се, мога ли да съблѣка дрехата ви?

— Не — каза джуджето.

— Мога ли да махна поне шапката ви?

— Не — каза сърдито джуджето.

— Но, моля ви се, вие загасяте огъня.

— Тогава вие ще трѣбва дълго да готвите яденето, отвърна тихо джуджето.

Глюкът се очудваше твърде много на това малко човѣче, което бѣше така кротко и, въпрѣки това, така увѣрено въ себе си. Глюкът отиде отново при гостбата.

— Това ядене изглежда много вкусно, — каза джуджето. Може ли да ми дадете едно малко парченце?

— Не, — каза Глюкът, не мога да ви дамъ.

— Но азъ искамъ да хапна нѣщо, — каза малкото човѣче. Азъ не съмъ ялъ отъ два дни. Вашитѣ братя нѣма да забележатъ, ако ми дадете едно малко парченце отъ крайчеца?

Той говорѣше така тѣжно, че Глюкът не можа да му откаже.

— Моитѣ братя казаха, че азъ мога да изямъ едно парченце днесъ, — каза той, и азъ мога да ви го дамъ, но повече отъ това не мога да ви дамъ.

— Ти си добро момче, — каза пакъ джуджето.

Тогава Глюкът почна да рѣже отъ месото.

— Малко искамъ да знамъ, че моитѣ братя ще ме биятъ за това, — си мислѣше той.

Но когато бѣше отрѣзълъ единъ доста голѣмъ късъ, на вратата се чуха гласове. Джуджето подскочи. Глюкът бързо остави парчето отново въ тенджерата и се затече да отвори вратата.

— Защо ни карашъ да чакаме на дѣжда? — викна Шварцът като влизаше вътре, и удари Глюка съ шапката си въ лицето.

— Защо? Глупаво момче! — добави Хансъ, като го улови за ухото и така го отведе въ кухнята.

— Господь да ни е на помощ! — каза Шварцът, като отваряше вратата.

— Азъ вѣрвамъ, че той ще ви помогне, — каза джуджето, като си смъкна шапката и застана близо до масата.

— Кой е той? — извика Шварцът, като сграбчи една прѣчка и се обърна къмъ Глюка съ сърдито лице.

— Не зная, братко, — каза Глюкът, много изплашенъ.

— Кой го пунаа вътре! — изкрѣска Шварцът.

— Мили братко — каза Глюкът, той бѣше така много премръзналъ. Прѣчката бѣше почти стоварена върху главата на Глюгът когато джуджето постави шапката си между него и братъ му. То я разтърси така силно, че извъ цѣлата стая потече вода отъ нея. И стана нѣщо много чудно. Прѣчката отскочи отъ ржката на Шварцът и отлетя отъ стаята.

— Кой сте вие? — извика Шварцът.

— Какво искате? — състрашенъ гласъ запита Хансъ.

— Азъ съмъ единъ беденъ старецъ, — започна много спокойно джуджето. Видѣхъ огъня презъ прозореца и помолихъ, ако мога да се постопя малко.

— Тогава бѣди така добъръ и си иди веднага, — каза Шварцът. Имаме достатъчно много вода въ кухнята, за да нѣма нужда да сушимъ мокритѣ ти дрехи.

— Днесъ е много студено, за да може единъ старецъ да стои вънка. Погледнете поблѣлитѣ ми коси.

— Тѣ могатъ да ви пазятъ достатъчно отъ студа. Хайде, вънка! — извика Хансъ.

— Азъ съмъ гладенъ. Нѣма ли да ми дадете едно парче хлѣбъ, преди да си ида?

— Хлѣбъ? — крѣсна Шварцът, Вие да не мислите, че нашиятъ хлѣбъ е за такава червеноноски като васъ?

— Защо не продадете перото на шапката си и да си купите хлѣбъ? — изсмѣ се Хансъ. А сега отивайте си!

— Едно парченце хлѣбъ! — помоли се пакъ джуджето.

— Вънъ!

— Моля ви се, добри хора! — Вънъ! — извика Хансъ, посѣгайки да го сграбчи. Но докато ржката му бѣше още въ въздуха, той отхвъркна отъ земята и се намѣри на другия край на стаята.

Тогава Шварцът се разгнѣви много. Той се затече къмъ джуджето, за да го изхвърли навънъ. Но и той, както прѣчката и брата си Ханса, отхвъркна и се намѣри на другия край на стаята, като удари главата си въ стената и падна на земята.

Тогава джуджето сложи шапката си на едната страна на главата си, защото тя не можеше да стои, безъ върхътъ ѝ да отива къмъ тавана.

— Господа, — каза джуд-

че той, като посочи съ ржка къмъ една низка сграда съ голѣмъ дворъ.

— Виждамъ.

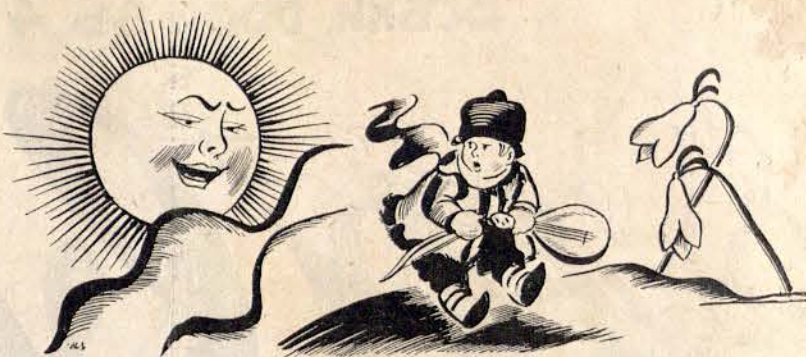
— Това е кланицата.

— Какво правятъ сега тамъ?

— Казватъ го кланица, защото тамъ колятъ говеда.

Въ сжщото това време предъ вратата на кланицата видѣхъ една картина, която никога нѣма да забравя. Една млада крава, съ едно черно петно на челото, се бѣше спрѣла до вратата и не искаше да влѣзе въ двора. Единъ работникъ съ кървави дрехи — види се касапинъ — бѣше завързалъ рогата ѝ съ дебело вѣже и дърпаше съ всички сили, а другъ ѝ нанасяше силни удари съ тояга по заднитѣ бутове.

— Ди-й-й! — виха двамата ядосани.

МАЛЪКЪ СЪЧКО

Надъ горитѣ, планинитѣ, надъ заспалитѣ поля, Малъкъ Съчко е засвирилъ съсь гждулка въвъ ржка.

И когато начумеренъ люшна хали, студъ и мразъ, Слънчо свѣтълъ го погали и му викна съ топълъ гласъ:

— „Съчко, Съчко, малъкъ брате, я погледай, вижъ на югъ, съсь кокиче, минзухари пролѣтъ чудна идва тукъ.“

Въвъ уплаха той отскочи, яхна коня си крилатъ, бѣлъ кожуха си проточи, скри се въ зимния палатъ.

Николай Розалиевъ

жето спокойно, — до виждане. Довечера къмъ полунощъ ще ви посетя пакъ. Но ако и тогава пакъ ме посрещнете така, както сега, това ще бѣде последното ми посещение въ вашата къща.

— Ахъ, да мога да те хвана — отвърна Шварцът, който бѣше се надигналъ отъ земята.

Но преди той да каже още нѣщо, джуджето затвори вратата задъ себе си съ силенъ трѣсъкъ, и край прозореца премина грамаденъ черенъ облакъ.

— Много хубаво нѣщо сте направили, господинъ Глюкът, — каза разсърдениятъ Шварцът. Дай сега яденето да ядемъ. И ако другъ пѣтъ направишъ подобно нѣщо... А? Кой е рѣзаль отъ месото?

— Вие нали ми казахте, че мога да си взема едно парче? — каза Глюкът.

— Така ли? И ти си отрѣзай най-хубавото парче. Тогава ще има много да чакашъ, докато пакъ ти дамъ да ядешъ. А сега излѣзъ вънъ и стой тамъ, докато те повикаме.

Глюкът излѣзе много натъженъ. Братята му ядоха така лакомо, както обикновено ядѣха. Следъ това затвориха останалата храна и слѣзоха въ зимника, да си срѣбнатъ отъ виното.

Доиде ноцта. Вѣтърътъ духаше и дѣждътъ валѣше неспирно. Братята затвориха прозорцитѣ и вратата и легнаха да спятъ.

Посрѣднощъ тѣ се събудиха отъ единъ много силенъ шумъ. Вратата се отвори съ такава сила, че тѣ помислиха, дали къщата не се събаря.

— Какво е това? — упла-

шенъ каза Шварцът, скачайки отъ леглото.

— Това съмъ азъ! — каза джуджето.

Двамата братя седнаха на леглото и погледнаха въ тъмнината. Стаята бѣше пълна съ вода. Слаба лунна свѣтлина идваше презъ отворения прозорецъ. И тѣ видѣха една голѣма топка отъ вода, която подскочаше нагоре-надолу и се въртѣше на разни страни. На върха на тази топка стоеше малко човѣче съ шапката на главата си, която достигаше до тавана на стаята.

— Помислихъ, че нѣма да можете да спите добре тукъ, каза малкото човѣче, тѣй като вашето легло е много мокро. Мисля, че ще бѣде по-добре, ако идете въ стаята на Глюкът, кждето е сухо, както винаги.

Двамата братя не чакаха повече, а веднага се затекоха къмъ стаята на Глюкът.

— Вие ще намѣрите моето име върху масата въ кухнята, каза малкото човѣче, следъ тѣхъ, но запомнете, че това е последното ми идване въ вашата къща.

На заранята когато двамата братя се събудиха, тѣ погледнаха презъ малкото прозорче на Глюковата стаячка. Тогава

видѣха нѣщо страшно. Златната долина не бѣше вече златна. Водата бѣше отнесла вичко — дървета, ниви, добитѣкъ, всичко — и на тѣхното мѣсто имаше само пуста и черна земя.

Двамата братя станаха и отидоха въ кухнята. Тамъ сжщо всичко бѣше отнесено отъ вѣтѣра и водата. Само едно малко листче се бѣлѣеше на масата. На него бѣше написано съ голѣми букви:

Господинъ
Студениятъ вѣтъръ

(Следва)

Василь Друмевъ
(митрополитъ Климентъ)

Роденъ е презъ 1838 година въ гр. Шуменъ, починалъ е презъ 1901 година.

Василь Друмевъ е единъ отъ първитѣ наши писатели, работили преди освобождението на България. Той е написалъ повестта „Нещастна фамилия“, която се смята за първата наша оригинална повест. Написалъ е и драмата „Иванку, убиецътъ на Асена I“, съ която се поставя началото на нашата драма.

По-късно той става духовно лице, подъ името митрополитъ Климентъ, и е игралъ голѣма роля въ нашия политически животъ презъ първитѣ години следъ освобождението.

МАРТЕНСКО ПИСМО

Съ тия мартенѣчки, скъпи бате Бено, приеми сърдеченъ поздравъ и отъ мене.

Праша ти ги мама, даръ отъ баба Марта, тя ни ги предаде съ тая цвѣтна карта;

като ни порѣча, още съ първа поща, да ти ги изпратимъ, докато си на госте.

Нека ти ги върже баба на ржката, за да не забравяшъ ни мама, ни тате.

И да бждешъ веселъ, та кога се върнешъ, всички да зарадвашъ и да ни прегърнешъ.

Ас. Калояновъ

защото хубавото месо се взима само рано сутрина, преди да сж го прибрали месаритѣ.

Ние свършихме закуската и потеглихме. Азъ бѣхъ щастливъ. Великолепната закуска, чистия въздухъ, свѣглото сутринно слънце, безкраинитѣ чуруликания на врабцитѣ, овчаритѣ, съ стадата си, които кръстосваха ливадитѣ, всичко това изпълни душата ми съ голѣма радостъ. Въ тази минута азъ завиждахъ не само на овчаритѣ и говедаритѣ, за гдето взиматъ отъ най-хубавата частъ на деня, но дори и на овцитѣ и кравитѣ, които спокойно хрупкаха крѣхката и сочна тревница.

И на татковата душа бѣ свѣтло. Той бодро крачеше по тревата и тихичко си тананикаше нѣкаква пѣсенчица.

— Видишъ ли оная постройка съ тухлената ограда? — ре-

че той, като посочи съ ржка къмъ една низка сграда съ голѣмъ дворъ.

— Виждамъ.

— Това е кланицата.

— Какво правятъ сега тамъ?

— Казватъ го кланица, защото тамъ колятъ говеда.

Въ сжщото това време предъ вратата на кланицата видѣхъ една картина, която никога нѣма да забравя. Една млада крава, съ едно черно петно на челото, се бѣше спрѣла до вратата и не искаше да влѣзе въ двора. Единъ работникъ съ кървави дрехи — види се касапинъ — бѣше завързалъ рогата ѝ съ дебело вѣже и дърпаше съ всички сили, а другъ ѝ нанасяше силни удари съ тояга по заднитѣ бутове.

— Ди-й-й! — виха двамата ядосани.

— Ди-й-й! Ти не разбирашъ отъ дума, ама азъ ще те науча ей сега. — Вториятъ касапинъ измъкна ножа отъ ботуша си и започна да бодѣ животното по твърдитѣ меса. Но то и отъ това не се стресна. Напрегнало сили, забило предни крака въ земята, то се дърпаше назадъ и ревъше съ всичкия си гласъ. Ние се спрѣхме до вратата и мълчаливо гледахме.

— Защо прави тѣй кравата, татко?

— Водятъ я... искатъ да я колятъ...

— Че тя знае ли, та се дърпа?

— Знае... Разбира се... Когато говедата влизатъ въ тая врата, тѣ всѣкога реватъ и се дърпатъ.

Азъ пакъ се загледахъ въ кравата и този пѣтъ очитѣ ѝ ми се видѣха страшни. Тѣ тѣй

гледаха, като че се молятъ, като че кълнатъ, като че видятъ смъртъта си.

Какъ да ѝ помогна? Какво да направя? Двамата касапи съ нови сили заблѣскаха животното. Единиятъ дърпаше вѣже и викаше колкото му гласъ държи, а другиятъ бодѣше преперящия отъ болки кракъ и ругаше съ най-груби думи.

Най-после успѣха да я гласнатъ въ двора. Вратата се затвори задъ тѣхъ.

— Хайде, Дочко, — рече татко, като отвори и прекрачи прага съ единия кракъ.

— Не ща да влѣза! — рекохъ азъ съ прелѣла мжка въ душата.

— Че нали сме допили за прѣсно месо?

— Не искамъ месо!

Той като че ли разбра, та за-

стана до мене и леко ме побутна къмъ вратата. Азъ се задърпахъ подобно на животното, сякашъ и мене искаха да водятъ на клане.

— Не искамъ, не искамъ, татко! — И като казахъ тия думи, азъ се обърнахъ и трѣгнахъ по пѣтя къмъ града. Въ душата ми стоеха очитѣ на животното, пълни съ ужасъ, съ молба, съ страдание... Татко трѣгна до мене. Той ме разбра. Като помълча малко, усмихна се и рече:

— Не щешъ месо — добре. Ще ядемъ диня и сирене, пѣкъ ще видишъ, живѣе ли се тѣй.

— Живѣе се, татко, — радостно извикахъ азъ, като си спомнихъ чудесната закуска въ бостана. — До края на живота си само това ще ямъ.

Добри Немировъ